

בס"ד, עש"ק, לסדר "מרבית העם" ויקהל/שקלים, תשפ"ד

"וישלחו ע"י שליח?"

ויוכלו להקריבם עתה ולא בימי העליה לרגל העמוסים מאד במקדש. אמנם מי שרוצה להקריב - חייב להישאר יום נוסף בירושלים כיון שהמקריב חייב ב'לינה' בירושלים, והחברה תארגן עבור את כל הסידורים בעלות סמלית!

היו שעדיין פקפקו - מדובר ב'עוקץ', ישלמו מראש ולא יגיע, לא אוטובוס ולא נגרר... בר"ח אדר האוטובוס יצא לדרך⁴. המארגנים חילקו בנדיבות קופסאות נאות בהם יכול כל אחד להניח את "מחצית השקל" שלו ולהדר את המצוה. באוטובוס אף היה סל מיוחד בו היה ניתן להניח את הקופסאות בצורה מסודרת. והיה צריך להוסיף שני נגדרים מחמת ריבוי הקרבנות כיון שרבים ניצלו הזדמנות זו לנדור נדרים ולהבאת קרבנות. והמפקקים הודו שחשדו בחינם וחלקם אף הצטערו שלא נרשמו לנסיעה.

בשובם לחניה אחר 'עצירת ההתרעננות' (על חשבון המארגנים!) התברר שהאוטובוס (ובו מחציות השקלים) - נעלם. כל נסיון לקשר עם המארגנים (כמובן) לא צלח. הם עתה 'תקועים' באמצע הדרך ללא אמצעי תחבורה, ללא ציוד אישי רב שנשאר באוטובוס וכמובן ללא "מחציות השקלים" וללא כבשים ועיזים (שמחירם רב!) וכו', שיועדו לקורבן, וכיון שרובם היו "נדרים", חוייבו הנודרים להביא קרבן אחר (עיין מעשה הקרבנות יד ה). והיתה זו הזדמנות להיזכר ולהזכיר שהאומר שקרבנו יהיה "כנדרים כשרים" אינו נדר - שכשרים אינם נדרים (נדרים פרק א' משנה א'). ואף המפקקים לא העלו על דעתם 'עוקץ' מתוחכם שכזה...

מודעות מאירות עיניים נתלו ברחבי הארץ בראש חודש אדר: "הסעות לירושלים להבאת מחצית השקל למקדש, לפרטים והמלצות רבנים, נא לפנות..."

עוברי אורח תמהו לשם מה נסיעה אישית לירושלים - והלא ניתן לשלוח במרוכז את השקלים כפי שמבואר במשנה במסכת שקלים: "בני העיר ששלחו את שקליהן..." (משנה שקלים פ"ב משנה א'). והיו שטענו שמישהו בא ל'עוקץ' את התמימים.

אחד התקשר למוקד ההסעות לברר. נאמר לו, שאמנם נכון הדבר, השולח את השקלים על ידי שליח והשקלים הגיעו למקדש יצא ידי חובתו. ולכן אם הוא ירצה יש להם שירות משלוחים מאובטח לירושלים, כולל ביטוח שאם יאבדו השקלים, הם ישלמו עבורו את מחצית השקל ישירות למקדש¹ ולא יתחייב לשקול שוב (עיין משנה שקלים הנ"ל) ויכול אדם לתת מחצית השקל עבור חבריו (כמבואר במשנה שקלים פ"א משנה ז'), (וכמובן במחיר מבצע !)

המתקשר: "אז שירות הסעות לשם מה?"

הנציג הסביר בסבלנות: "הלא כבר כתב בעל קרבן העדה בפירושו לירושלמי (שקלים פ"ב ה"א ד"ה 'ומשני'): **שלא יזלזלו בהקדשות וישלחו אותן ע"י שליח אלא כל אחד יביא שקלו בעצמו לשם דמצוה בו יותר מבשלוחו**³ ! אנו רוצים להיות שותפים במצוה (תמורת תשלום צנוע...) ולהביאך לירושלים לתת את מחצית השקל ולהשיבך בו ביום לביתך !

כשירות מיוחד וחינמי הוצע לנוסעים שאם יש להם קרבנות להביא למקדש יוכלו להעלות את בעלי החיים לנגרר מיוחד שיחבור לאוטובוס

¹ אכמ"ל ביחס בין ביטוח להלכות ריבית ומחצית השקל נשאר בבעלות המשלח.
² עי"ש לגבי חובת השבועה במקרה של גניבה.
³ יל"ע האם גם במצוה זו נאמר הכלל של מצוה בו יותר מבשלוחו, ומה עוד שבסדר נתינת מחצית

⁴ אכמ"ל ביחס בין ביטוח להלכות ריבית ומחצית השקל נשאר בבעלות המשלח.

² עי"ש לגבי חובת השבועה במקרה של גניבה.
³ יל"ע האם גם במצוה זו נאמר הכלל של מצוה בו יותר מבשלוחו, ומה עוד שבסדר נתינת מחצית